

ZEMALJSKA KOMISIJA ZA REPATRIACIJU NJEMACA
PRI
MINISTARSTVU UNUTRAŠNJIH POSLOVA
FEDERATIVNE DRŽAVE HRVATSKE
Broj 1/45.

I
P r e p i s :

Zagreb 7.VII.1945.

Predmet: Njemaca naših državljan
repatriacija(iselenje Nje-
maca)-upute.-

- 1)Oblasnom N.O.-u za Istru,Dalmaciju i Slavoniju
- 2)Okružnom N.O.-u za Liku,Kordun,Banija,Gorski Kotar,
Hrv.Primorje,Varaždin,Zagreb i
Bjelovar.-
- 3)Gradskom N.O.-u za grad Zagreb

Za sve Upravni odjel

Predsjedništvo Ministarskog savjeta D.F.J.svojim aktom broj 122
Pov.od 11.VI.1945.dostavilo je slijedeće:

"Vlada Jugoslavije stoji na stanovištu da sve Njemce koji se nalaze u okviru granice Jugoslavije raseli i uputi u Njemačku,čim se zato otvore povoljni tehnički uslovi.-

Mi na ovc imamo pravo iz slijedećih razloga:

1)Što su Njamci,koji se danas nalaze u Jugoslaviji kolonizirani od strane Njemačkih osvajača na zemljишte koje je pripadalo Jugoslavenima.-

2)Što su Njemci njemačke manjine od dana naseljavanja u našu zemlju,a sve do danas radili protiv interesa naroda Jugoslavije,stavljući se u službu Njemačkih imperialista.To se naročito ispoljilo u toku ovoga rata,kada su oni sa svim sredstvima aktivno angažovali se u borbi protiv naše vojske i Narodno-oslobodilačkog pokreta uopće.-

3)Što su njemačke manjine u Jugoslaviji u toku ovoga rata počinile toliko zla narodima Jugoslavije,da bi njihovo dalnje zadržavanje u okvirima grnice Jugoslavije smetalo sredjivanju i izgrađnji naše državne zajednice.

Na osnovu iznošenog u obzir za iseljevanje dolaze svi Njemci i Njemice po slijedećem kriteriju:

1)Kome je materinski jezik Njemački(potječe iz braka Njemca ili Njemice).-

2)Tko potiče iz braka u kome je otac Njemac.-
Od ovoga se izuzimaju:

1.Tko je aktivno pomagao narodno-oslobodilačku borbu(ostaje zajedno sa svojom užom porodicom-djeca otac i majka).-

Pod nazivom aktivno podrazumjeva se sledeće:

a.Koji su učestvovali kao partizani ili vojnici u narodno-oslobodilačkoj vojsci ili su radili aktivno u Narodno-oslobodilačkom pokretu.-

b.Koji su bili prije rata asimilirani kao Hrvati,Slovenci ili Srbi, a za vrijeme rata nisu pristupili Kulturbundu niti istupili kao članovi njemačke narodne grupe.-

c.Koji su pod okupacijom odbili da se na zahtjev okupatorskih ili kvislinških vlasti deklariraju kao pristalice njemačke narodnosne grupe.-

2.Njemice udane za Jugoslavene sa djecom.-

3.Djeca do uključivo 16 godina iz braka Jugoslavenke sa Njemcem,u koliko se takova Jugoslavenka odluči da ostane u zemlji i napusti muža Njemca.Ženi Jugoslavenki udatoj za Njemca ostaje slobodno da hira da li će poći sa mužem ili će ostati u zemlji sa djecom do 16 godina.U koliko se radi o ženskom bračnom partneru nejugoslavenske narodnosti takva je žena dužna da slijedi muža Njemca.-

4!Ona lica koja nedvojbeno dokažu da su austrijski državljanini ili austrijske narodnosti nemaju se seliti.Pri tome treba budno paziti da se kao takovi ne iskažu lica njemačkog državljanstva ili narodnosti.Ovo se odnosi na ona lica koja su se ogriješila kao i pripadnici Njemačke osnosno Njemci,jer u tom slučaju za njih važi isti kriterij repatriacije.Ako su Austrijanci bili u Kulturbundu dužni su se iseliti.

U svrhu rapatriacije Njemaca sa strane nadležnih Ministarstava obrazovana je Zemaljska komisija pri Ministarstvu unutrašnjih poslova,

koja je dužna da organizira i rukovodi, nadzire i dr. rad oko repatriacije Njemaca, pa se radi toga za taj rad daju slijedeće direktive:

I. OBRAZOVANJE KOMISIJE I NADLEŽNOST

Pri svim Oblasnim, Okružnim, Kotarskim i Gradskim narodnim odborima IMAJU SE ODMAH OBRAZOVATI KOMISIJE iz slijedećih nadleštava: Upravnog odjela, socijalnog odjela, organa OZNE. Svako nadleštvo daje po jednog člana. Komisije djeluju pri Upravnom odjelu koji im je dužan dati potreban personal, kancelarije i drugo.-

Obalsne, Okružne, Kotarske i Gradske komisije dužne su domaći da na svom teritoriju provede u život repatriaciju Njemaca u suradnji zainteresiranih odjela. Socijalni odjel dužan je starati se o ishrani, sanitetu i dr. a Upravni odjeli pomoći svojih organa i uz pomoć organa Narodne obrane organizirati i izvršiti sakupljanje, logorisanje i dr. Obalsne odnosno Okružne komisije rukovode poslovima repatriacije na svom teritoriju i nadležne su rješavati sve sporne slučajevi oko iselenja, a u iznimnim odnosima težim i komplikiranijim slučajevima naročito ako su masovnijeg karaktera dostavljati na rješenje ovoj Zemaljskoj komisiji.-

Za transportovanje i prebacivanje putem željeznice obratiti se na područne željezničke ustanove, koje će u svemu izlaziti u susret, jer su o tome sa strane Ravnateljstva državne željeznice u Zagrebu obavještene.-

II. NAČIN IZVODJENJA REPATRIACIJE

Oblasne odnosno Okružne komisije preko Kotarskih i Gradske komisija ODMAH će izvršiti popis Njemaca i to: posebno oni koji se imaju repatriirati, a posebno oni koji će ostati u zemlji. Popis treba da sadrži ove rubrike: redni broj, prezime i ime te očeve ime (kod udatih žena djevojačko prezime) rođenja: godina, mjesto, općina i kotar, stanovanja: mjesto, općina i kotar, od kada živi u zemlji, državljanstvo zanimanje, da li je bio član organizacije njemačke narodne skupine (Kulturbund) ili bilo koje druge organizacije, opaska (primjetba).-

U spisku Njemaca koji ostaju i dalje u zemlji u primjetbi kod pojedinog detaljno obrazložiti na osnovu čega se isti zadržava.-

Na osnovu ovakovog popisat. j. popisa onih koji dolaze u obzir za iselenje pristupiti prikupljanju istih (u koliko to već do danas nije učinjeno) i smeštanju u prihvratne stanice (privremene logore). Prikupljanje ovih Njemaca imaju izvršiti organi Upravnih odjela uz asistenciju Narodne miltice, a u nedovoljnom broju Milicionera i sa organima Narodne obrane. Prigodom prikupljanja dozvoliti pojedinoj osobi da sobom ponese: 2 para odjeće i obuće, (žene imaju pravo na 3 do 4 haljine), 3 para vesla, pokrivač, kaput te lične dokumete i potrebštine kao što su četkice za zube, pasta i sl. Nadalje je dozvoljeno ponijeti sa sobom vjenčani prsten (burma), naušnice, lični sat, nalivpero, a kod neoženjenih i neudatih i obični prsten u koliko na njemu nema burme, nadalje obiteljsku uspomenu u koliko je ima i hrane za 8 dana.-

Prigodom prebacivanja iseljenika i njihovih porodica po mogućnosti koristiti prevozna sredstva, a obavezno to činiti za nemoćne, starce te sitnu djecu.-

Kod ovog posla ne služiti se metodama koje bi mogle narušiti ugled i autoritet naših Narodnih vlasti i organa, već u provođenju ovih mjera rukovoditi se principima čovječnosti i biti dovoljno elastičan, no unatoč toga biti neumoljiv i energičan i rukovoditi se principima iseljavanja. U dvojbenim slučajevima t.j. da li netko ostaje ili ide radje neka ide-nego li ostane.-

Najstrožije se zabranjuje maltretiranje (pljačka, ubijanje i sl.) osoba, koje se iseljavaju. Za svaki ovakav čin počinitelji će biti pozvani na odgovornost.-

III. PITANJE IMOVINE

Iseljenici od svoje imovine imaju pravo ponesti samo ono što je u predhodnoj tački naznačeno. Sva ostala imovina ima se konfiskovati u smislu Zakona o konfiskaciji koji je Zakon odštampan u Službeničkom listu D.F.J. broj 40 od 12.VI.1945.-

Komisije za rapatriaciju nemaju ništa zajedničkoga sa imovinom prigodom rapatriacije jedino što su dužne kod svakog iseljevanja obavjetiti Upravne vlasti kako bi iste mogle za vrijeme osigurati imovinu.-

IV. RAZNO

Oblasne, a gdje ovih nema Okružne komisije dužne su u roku od 8 dana dostaviti ovoj Zemaljskoj komisiji u 2 primjerka popis Njemaca koji se iseljavaju sa odnosnim podacima, te u 1 primjerku popis onih Njemaca

članak 1
koji se iseljavaju sa odnosnim podacima, te u jednom primjerku popis onih Njemaca koji se ne iseljavaju t.j. ostaju u našoj zemlji.-

Odmah po prijemu ovih direktiva najhitnije(bilo kurirom ili de-
pešom)dostaviti ovoj komisiji ukupan broj lica za iselenje te gdje su sada
smješteni u logore.Ovo nam je žurno potrebno kako bi imali pregled i podo-
zeli dalnje potrebne mjere.-

Oblasnim odnosno Okružnim komisijama prepušta se upotreba radne
snage iseljenika dok se nalaze u logorima.-

Sve ove poslove savjesno i odmah izvršiti,jer će odmah iza toga
uslijediti transportovanje iseljenika sa cijele teritorije Hrvatske u Nje-
mačku.-

U koliko ovim direktivama nisu obuhvaćeni svi momenti oko repa-
triacije mogu Oblasne,Okružne ili ostale komisije rješiti po svom vlasti-
tom nahodjenju,a samo u komplikiranim i težim slučajevima najkraćim pu-
tem tražiti uputstva od Zemaljske komisije.Isto tako najhitnjim putem za-
tražiti tumačenje ovih direktiva u koliko bilo što nije jasno.-

SMRT FAŠIZMU-SLOBODA NARODU!

M. Müller
Za zemaljsku komisiju:
P.Müller v.r.

Da je prepis vjeran originalu tvrdi: